

Дата: 20.03.2024р.

Урок: Мистецтво

Клас: 8-А

Тема уроку: Романтизм в образотворчому мистецтві.

Мета:

формування предметних компетентностей: ознайомитися із живописом романтизму, творчістю представників цього стилю; навчитися проводити власні мистецькі дослідження; створити живописні картини в стилі романтизму;

формування ключових компетентностей:

- *обізнаність:* уміння розповідати про художників-романтиків, аналізувати їх твори;

- *самовираження:* уміння розповідати про романтизм в образотворчому мистецтві, аналізувати твори;

- *робота з цифровими носіями:* здійснення віртуальної екскурсії в картинну галерею художників-романтиків;

- *соціальні та громадянські навички:* створення малюнків в стилі романтизму.

Ключові поняття: живопис романтизму, французькі, німецькі живописці.

Міжпредметні зв'язки: образотворче та музичне мистецтво, зарубіжна література.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/6KESGA17JRM>.

Епіграф : Буває мить якогось потрясіння:

Побачиш світ, як вперше у житті,

Звичайна хмара, сіра і осіння,

Пропише раптом барви золоті

Ліна Костенко

I. Організація класу. Вітання.

II. Актуалізація опорних знань.

Аналіз контрольної роботи.

III. Мотивація навчальної діяльності

Учитель. Завжди цікаво розкривати таємницю мистецтва. Сьогодні ми зазирнемо в таємницю мистецтва, мандруючи світом романтизму. Перш ніж розпочнемо працювати, висловлю свої побажання.

Хай на обличчі лиш усмішки сяють,

Натхнення і творчість в роботі бувають.

Талант і мудрість хай поряд ідуть,

В країну Мистецтва вони вас ведуть.

Одне одному зажди допомагайте,

Про старанність, працьовитість ви не забувайте,

Вперед до мрій своїх ідіть,

Мистецтво віддано любіть.

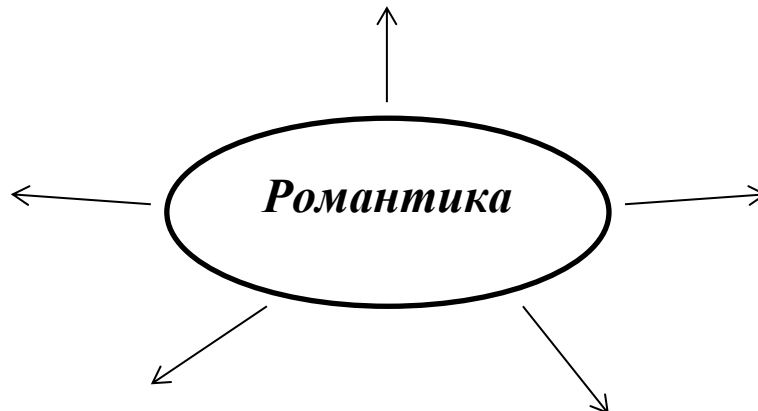
Прослоховування музичної композиції.

- Урок я хочу розпочати прослуховуванням музичної композиції. Ваше завдання: уважно прослухати і створити словесну картину. (Слухавши

музику, я уявляв... . Переді мною постає така картина... . Я намалював би... . Я створив би... .).

Створення асоціативного куща.

- У яких випадках про людину кажуть «романтик»? Як ви розумієте це слово?

Повідомлення теми і мети, завдань уроку.

1.Представлення епіграфу

Слово вчителя.

Людина завжди прагне чогось нового, ще не відкритого, яскравого й незнаного. Тому епіграфом нашого уроку я взяла слова Ліни Костенко.

Буває мить якогось потрясіння:

Побачиш світ, як вперше у житті,

Звичайна хмара, сіра і осіння,

Пропише раптом барви золоті

Ліна Костенко

2. Ознайомлення з темою, завданнями, формами оцінювання на уроці

- Як ви розумієте ці слова? За словами Л.Костенко, у звичайному можна побачити незвичайне, здійснити нездійсненне – кожна людина переживає таку мить у житті. Напевно, більшість із нас – романтики в душі. Мрія про рівність усіх людей, справедливість, добро, красу, бурхливий світ фантазії знайшли своє відображення в творах романтиків, з якими ми сьогодні ознайомимося на уроці.

Отже, **тема нашого уроку:** «Романтизм в образотворчому мистецтві».

План уроку

1. Виникнення романтизму.
2. Видатні митці романтизму.
3. Практичне завдання.

IV. Вивчення нового матеріалу.

Розповідь вчителя.

Упродовж XIX ст. мистецтво у країнах Європи отримує нові соціальні імпульси, а також збільшується прошарок інтелігенції. Це нові енергійні дійові особи на арені суспільного життя. Наукові відкриття спричинили руйнування традиційних стабільних уявлень людей про світобудову, притаманну Просвітництву з його культом розуму і механістичною картиною

світу. У мистецтві на противагу класицизму виникає романтизм, якому властиві прагнення до свободи, інтерес до зображення сильних пристрастей, заглиблення у сферу людського духу. Якщо класицизм згідно з ідеалами Просвітництва спирається на універсальні мистецькі зразки й канони гармонійності, то романтизм відображає конфлікт між ідеалом і реальністю. Риси творів епохи класицизму — велич, ретельне вимальовування деталей, статичність фігур — відходять у минуле. Надмірному раціоналізму в мистецтві романтики намагалися протиставити емоційно багатий духовний світ людини — неординарної особистості. Відмовляючись від класичних норм, вони ідеалізували й поетизували природу, історичну минувшину, їх приваблювала народна творчість, міфологія, екзотика Сходу. Романтики здебільшого ідеалізують минуле, що не повернеться, або недосяжне і невідоме майбутнє.

Романтизм мав надзвичайно яскраве вираження в усіх видах мистецтва. Як літературно-художній напрям він набув поширення у Франції (романи О. Дюма і В. Гюго, картини Е. Делакруа і Т. Жеріко), Німеччині (новели Е. Гофмана, краєвиди К.-Д. Фрідріха), в Англії (романи В. Скотта, поезія Дж. Байрона, пейзажі В. Тернера і В. Блейка), Іспанії (живопис і графіка Ф. Гойї). Романтичні властивості виявлялися по-різному у творчості представників національних шкіл.

1. Словникова робота.

- Від якого слова походить слово «романтизм»?
- Що воно означає? Щоб дати відповідь на це запитання, ознайомтеся з визначенням на с.155 і запишіть в зошити.

2. Складання сенкану.

- Виходячи із прослуханої інформації та визначення слова «романтизм» складіть з цим словом сенкан.

Романтизм
Дивний, неймовірний
Відображає, означає, фантазує
Відображає конфлікт між ідеалом і реальністю
Феєрія

4. Розповідь вчителя, що супроводжується записами учнів до таблиці «Представники романтизму та їх твори»

Французьких живописців приваблювала героїчна тематика з драматичним змістом. В історичному жанрі романтики зображували баталії, що оспівували людські подвиги, торжество перемоги.

Лідер романтизму в образотворчому мистецтві Ежен Делакруа звертався до історичних сюжетів. Згідно з моральними принципами він не уникав трагічних сторінок революційних подій, зображуючи народ, який бореться за

свою Батьківщину. Картина «Свобода на барикадах» — своєрідний маніфест волелюбних парижан: жінка з французьким прапором в руці, що закликає захисників барикади на вирішальний бій, перетворюється на символ свободи. .

Ежен Делакруа. Свобода на барикадах

Творчість **Теодора Жеріко**, палкого прихильника героїки наполеонівської доби, сповнена пристрасстю до динамічних подій і ситуацій. З яскраво вираженою динамікою він зображував улюблених ним коней. Картина «Поранений кірасир» розкриває не тріумф перемоги, а романтичну долю бійця, який змушений покинути поле бою.

Теодор Жеріко. Поранений кірасир

Зверніть увагу на контраст світла й тіні, динаміку.

Для митців-романтиків природа була особливою цінністю, її вільна і нескорена стихія заворожувала, збігалася з людськими пристрастями, викликала поклоніння. Отже, в образотворчому мистецтві улюбленим жанром стає пейзаж, у якому художні образи природи віддзеркалюють складні людські переживання, мрії. У романтичних пейзажах зображували схід і захід сонця, таємничі ліси, захмарене небо з райдугою, морські бурі, гірські неприступні скелі, місячні ночі, водоспади та руїни.

Картини німецького художника Каспара Давида Фрідріха, творця романтичного краєвиду, можна назвати «пейзажами душі». Він писав морини, зображав гори й ліси, оспівуючи ідею безмежності світу, яку людина прагне досягнути. Як справжнього романтика, його увагу привертала таємнича атмосфера вечора чи ночі, адже для людини — це час роздумів і мрій. Картина «На вітрильнику» передає вічне устремління людини пізнати далекі світи. Силуети чоловіка й жінки ніби манять у морську далечінь, куди спрямовано їхні погляди.

Фантастичні мотиви пронизують творчість англійського поета і художника Вільяма Блейка. У живописних і графічних композиціях він створює свою особливу систему образності на основі міфології. Незвичні малюнки митця до власних віршів, відображаючи безмежний світ його уяви, доповнювали поетичну виразність мистецтва слова завдяки неповторному синтезу шрифту, візуального образу й орнаменту. Оригінальність митця виявляється і в ілюструванні творів інших авторів. Наприклад, блакитно-прозорі акварелі до «Божественної комедії» Данте з видовженими, майже безтілесними фігурами, що виникають ніби з туману, схожі на міражі, викликають відчуття меланхолії.

Вільям Блейк. Дитя-Радість. Ілюстрація до книги «Пісні невинності»

Вільям Блейк. Ілюстрація до «Божественної комедії» Данте

Що незвичного в ілюстраціях В. Блейка? Це реальний світ чи фантастичний? Поясніть свою думку.

Отже, романтизм розширив горизонти художньої образності й виразовості, дав волю уяві й фантазії митців. Він опоетизував життя, привніс дух свободи в найширшому її розумінні: не лише вивільнив митця від академічних канонів, а й виборов право на вільне вираження почуттів.

Учні заповнюють таблицю «Представники романтизму та їх твори»

Учитель. Отже, романтизм розширив горизонти художньої образності, дав волю уяві й фантазії митців, а також виборов право на вільне вираження почуттів. Ми дізналися багато інформації про «Романтизм в образотворчому мистецтві».

Фізкультхвилинка для очей <https://youtu.be/ppJMxREw5-I>.

V. Підбиття підсумків уроку.

Мистецька скарбничка

Романтизм (фр. *romantisme* — від «роман», що буквально означає «романський», дивне, неймовірне) — художній напрям, протилежний

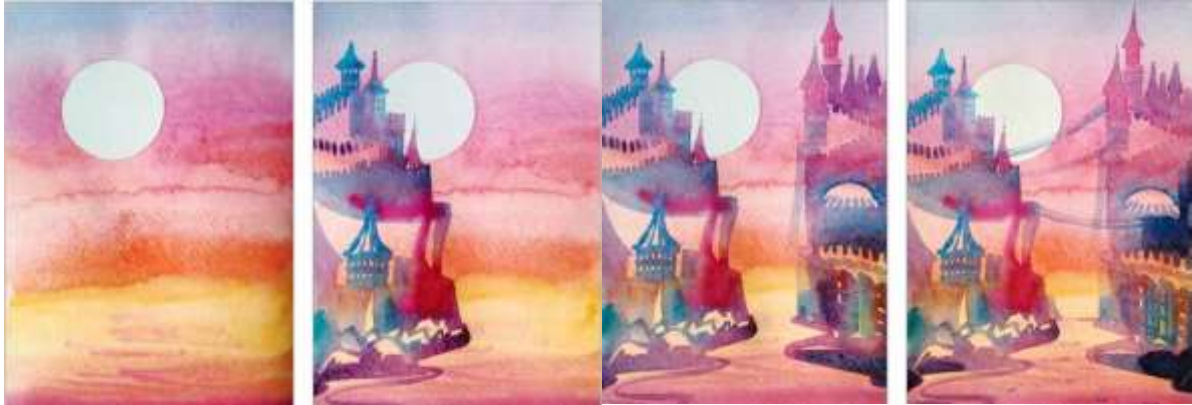

класицизму, з переважанням емоційного, фантастичного; відображає конфлікт між ідеалом і реальністю.

- Назвіть представників романтизму в образотворчому мистецтві.
- У яких жанрах живопису яскраво виражено стиль романтизм?
- До яких тем зверталися у своїй творчості художники-романтики?

VI. Домашнє завдання.

Пропоную виконати фантастичний живописний пейзаж.

Етапи виконання композиції:

1. Оберіть формат композиції.
2. Визначте основні елементи композиції, їх розмір, колір та розміщення на основному форматі.
3. Малюйте холодними або теплими кольорами.

Свою роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com . Бажаю успіхів!

Рефлексія

Повторення теми “Готика”.